

Høvåg menighetsblad

Nyheter fra Høvåg kirke og Høvåg bedehus • 82. årgang • Nr. 2/2022 • September 2022

Håpløpet er tilbake

FOTO: TERJE SKJERDAL

I år gikk løpet for første gang fra Høvåg stadion. Ca. 70 deltakere begir seg her ut på den lengste løypa, som er nesten 5 km lang.

- Etter to år med redusert opplegg er Håpløpet tilbake i kjente former.
- 220 stilte til start tirsdag 13. september.
- 43.300 kroner kom inn til Stefanusalliansens arbeid blant fattige barn i Egypt.

Resultatliste side 3.

Dronning Elizabeths tro

Jeg stod og vasket opp på kjøkkenet da Knut (14) kom inn og sa:

- Mamma, dronning Elizabeth er død.

En æra var over. Elizabeth II var dronning i 70 år. Ja, allerede som pur ung prinsesse under andre verdenskrig hadde hun begynt sin lange arbeidsdag, med radiotaler og andre oppdrag for å støtte og oppmuntre nasjonen i en hard tid.

Dronning Elizabeth var ikke alltid så åpen om det som rørte seg inni henne av tanker og følelser, men noen ganger var hun personlig. Da året 1992 for kongefamilien hadde vært dominert av opprivende skilsmisser og offentlig skittentøysvask, samt en ødeleggende brann på vakre Windsor Castle, sa dronningen det som det var: Det hadde vært et «annus horribilis», et fryktelig år.

På den andre siden: 1. juledag i fjor talte den nydelige gamle dronningen til folket sitt. Hun hadde nettopp mistet sin livsledsager Philip, og sa hun savnet ham. På den røde kjolen bar hun samme brosjen som på bryllupsreisen i 1947. Og nå var det som om hun så vidt dro forhenget til side så verden fikk tite inn i det private rommet som hadde vært mellom de to:

- Det skøyeraktige glimtet i øynene hans var like sterkt på slutten som da jeg så ham for første gang.

Noe av det dronningen snakket mest personlig om, var sin kristne tro. Det er ingen tvil om at troen var levende og personlig for henne, et fundament for livet hennes, grundig integrert i hennes livsfølelse, tenkning og hverdag.

- For meg er livet til Jesus Kristus (...) en inspirasjon og et anker i livet, sa hun.

Hun var opptatt av Jesus som for-

bilde i tjenerskap og nestekjærlighet og forsoning – for henne som dronning og for oss alle. Hun snakket om sin egen «personlige ansvarlighet overfor Gud» som «en ramme for livet mitt.»

Hennes kristne menneskesyn handlet om alle menneskers verdi, men også om realisme og selvransakelse:

- Selv om vi er i stand til å vise godhet og vennlighet, lærer historien oss at vi noen ganger trenger å bli reddet fra oss selv – fra vår hensynsløshet eller vår grådighet. Gud sendte til verden (...) en frelser, med kraft til å tilgi.

I vanskelige tider, sa hun, hentet hun «stor trøst» «fra Kristi ord og eksempel.» Hun var takknemlig til mennesker for forbønn og «til Gud for hans trofaste kjærlighet. Jeg har virkelig sett hans trofasthet.» I gode og onde dager hadde hun følgende strategi:

- (...) å prøve å gjøre det som er rett, å se livet i et langt perspektiv, å yte mitt beste i alt dagen bringer, og sette min lit til Gud.

Dronning Elizabeth hadde himmel over livet – og over døden. Nøkternt og klart forankret hun sitt personlige håp i Ham som var død, men ble levende:

- Oppdagelsen av den oppståtte Kristus den første påsken ga etterfølgerne hans nytt håp og en fornyet hensikt. Dette kan også gi oss nytt håp.

Dronning Elizabeths tro bar frukt i levd liv og livslang tjeneste. Fred over hennes minne!

*Kathrine Tallaksen Skjerdal
Sokneprest i Høvåg*

Brøytestikker

Det er 6. september og nesten 20 grader i lufta når eit teknisk vidunder av ein lastebil nærmar seg prestegarden. Ein kraftig drillelyd avslører at det ikkje handlar om feiing, ikkje kantslått, og i alle fall kan det ikkje vera isbilen som er på veg.

Det er brøytestikkbilen til Mesta.

I prestegarden har me ikkje fått rydda vekk skiskorne frå i fjor, og no står brøytestikkbilen utanfor. Han borar ei stikke rett i plenen som eg skulle klippe i morgon.

Eg kjenner meg brått bakpå.

Det er lett å tenkja at Mesta er ein dustemikkel, men inst inne veit eg jo at det er Mesta som har overtaket.

Det er slike som Mesta som greier seg best i lengda. Det er slike som Mesta som gjer at landet vårt går så bra.

Skulle eg ha sett eit selskap til å overvaka styringsrenta til Noregs Bank, så måtte det bli Mesta.

Du kan stola på Mesta. Alltid føre var.

Mesta flyttar ikkje til Sveits for å nyta skattefordelar. Det er heilt sikkert.

Så no står me bak gardina og ventar på snøen.

Det er ingen vits i å prøva å gjera seg morosam på bekostning av brøytestikkbilen. Eg seier berre: Tromsø 11. september 1973. Folk gjekk rundt i t-skjorte og sandalar, som fjols. Brått var snøen der, i store filler.

Ein dag kjem Mesta til å få rett. Det er eg heilt sikker på.

*Terje Skjerdal
redaktør og prestemann*

- Nyhetsblad for Høvåg kirke og Høvåg bedehus, Lillesand kommune. Tre utgaver i året.
- Opplag: 1050. Blir delt ut i alle postkasser i soknet. For å få bladet tilsendt utenbygds, ta kontakt med hovag-menighet@lillesand.kommune.no.
- Redaksjon: Redaktør Terje Skjerdal (terje.skjerdal@nla.no, tlf. 911 94 995), Harald Avtjern, Johan Berglihn, Signe Lilleholt og Fredrik Nagell-Dahl.
- Bladet baseres på frivillige gaver. Bankkonto 3000.50.50169.

BILDER: TERJE SKJERDAL

Fra starten på kort løype, som er litt over 1 kilometer lang. Startpistolen til Høvdingsens leder Andreas Brovig er det virkelig krutt i.

Fra sponsorene kom det inn mer enn 32.000 kroner.

Stian Brattland i sluttspurten.

Bestetider, lang løype

(ca. 4,2 km)

1. Stian Brattland 19,57
2. Morten Tryfoss 20,03
3. Odd Anders Arntzen 20,13
4. Even Røinaas 21,47
5. Emil Skeie 22,04
6. Terje Røsnes 22,21
7. Emmet Grimeland 22,55
8. Magnus Espegren 23,23
9. Endre Bjørnholmen 23,34
10. Jonas Engesland 23,35

(ingen tidtaking på kort løype)

Stian Brattland kom først i mål

Stian Brattland dro fra Morten Tryfoss og kom så vidt under 20 minutter i årets Håpløp.

Årets løp gikk fra Hæstad-sletta, mens det tidligere har gått fra skolen. Det vil si – under koronatilstandene de to foregående åra har løpet hatt en alternativ rute fra

kirka til butikken tur/retur, spredd over ei uke. Nå er løpet tilbake i gamle former, med fellesstart og tidtaking.

I startområdet denne tirsdays ettermiddagen 13. september krydde det av folk, både i skolealder og til godt over 80 år. Totalt kunne menighetens sekretær Anne Berit Repstad registrere 220 deltakere. Alle må betale en

avgift for å delta – maks 200 kroner for en familie – som resulterte i over 10.000 kroner i deltakergebyr. I tillegg kom det inn 32.000 kroner fra lokale sponsorer. De innsamlede midlene går uavkortet til Stefanusalliansen og deres arbeid blant hjemløse barn i Egypt.

Trygve Wikstøl fra Stefanusalliansen var møtt fram

og fortalte gripende om hvordan deres prosjekt forandrer liv i 'søppelbyen' i Kairo.

Håpløpet blir arrangert i samarbeid mellom Høvdingen og Høvåg menighet. Til neste år blir det ny mulighet til å slå egne og andres rekorder.

Terje Skjerdal

En paraply har vrent seg under leken på "Etter skoletid". Teresa gjør sitt beste for å hjelpe.

Teresa (34) er vår nye menighetspedagog

I sin nye jobb som menighetspedagog får Teresa Brovig gjøre tre av de tingene hun verdsetter aller mest: formidle evangeliet, arbeide med barn og unge, og rydde og vaske.

Teresa er midt i ungeflokken når vi møter henne på bedehuset en mandag i september. Det er på tampen av «Etter skoletid», et tilbud for mellomtrinnet, det vil si for barn fra 5. til 7. klasse.

Et av barna har et problem med en paraply som må løses av menighetspedagogen i anledning høstregnet.

Teresa prøver så godt hun kan, og tilsynelatende er paraplyen blitt bra igjen. En fornøyd femteklassing kan bevege seg trygt ut i septemberværet. Teresa sier ha det og håper å se jenta igjen neste gang.

«Etter skoletid» finner sted på bedehuset annenhver mandag mellom skoleslutt og middagstid. Barna får

gjøre lekser og leke. I dag har de opptrådt på en improvisert scene framfor peisen. Det merkes. Lufta er tjukk og stemningen god.

Men de begynner alltid «Etter skoletid» med mat og samling på PUSH-rommet. I dag har Teresa fortalt om Jesus som metta 5000, hun har vist en kort video, og ledet en Kahoot (skjermkviss) om temaet.

Så har de samtalt om bibelfortellingen.

Delaktige

– Barna skal være delaktige. De skal være aktive. Jeg holder ikke en «andakt-andakt», forteller den nye menighetspedagogen, som har vært i stillingen siden 15. august.

– Jeg synes det er viktig at alle skal få en mulighet til å høre de kristne fortellingene. Det skal ikke være påtvunget, men de skal få en mulighet til å bli kjent med hva Bibelen forteller, sier Teresa.

Selv har hun alltid regnet seg som kristen. Hun hadde en god oppvekst i

Høvåg, nærmere bestemt på Homlejordet, som mellomste datter av Elin og Bjørn Harald. Siden har hun vært ute i verden for å studere, i Sverige til og med, der hun fant sin mann, Andreas.

Tilbake i Høvåg har de flyttet litt rundt, først til Ribe, så til Trøe, og sist til «det brune huset på den andre siden av Høvåghallen». Der bor familien på fem sammen med fire kaniner.

Teresa er et dyremenneske, det er det ingen tvil om, og et kveldsmenneske. Hun kan gjerne jogge seint, seint om kvelden. Om du ser henne løpe ved midnattstider, så er det ingenting galt fatt.

Kveldsengasjementet kommer godt med, for i tillegg til å være menighetspedagog, er Teresa ansatt som ungdomsarbeider i 20 prosent stilling. Hun skal assistere Monica Gislefoss på PUSH. Dermed vil det bli mange lørdagsaftener for Teresa på bedehuset framover.

Hun beskriver det som en «luksus lørdagskveld».

– Da slipper jeg legging og

kan være sammen med ungdommene i stedet, sier hun, lattermild og alvorlig på samme tid, som det passer seg en småbarnsforelder.

Nyslått Høyre-kone

Hjemme står Andreas og tar seg av leggingen.

Her må vi stoppe litt opp ved nettopp mannen i familien, for Andreas Brovig er mannen som har stått fram i mediene i det siste som nylig innmeldt Høyre-medlem etter å ha tjent Kristelig Folkeparti i mange år.

Teresa tar tilsynelatende mannens politiske nyorientering med fatning.

– Plutselig er jeg Høyre-kone, det er jo litt rart, sier hun med trykk på omtrent

TERESA BROVIG (34)

Ny menighetspedagog (30 %) og ungdomsarbeider (20 %)

Gift med Andreas

Mor til Amadeus (11), Emilia (7) og Neo (2)

Bor ved Høvåghallen

BILDER: TERJE SKJERDAL

alle ordene.

Teresa er blitt værende i KrF, hvis ungdomsparti førte de to sammen i 2006. Det er imidlertid lenge siden hun var politisk aktiv; det var en relativt kort periode, ifølge henne selv.

Musikken har forsvunnet

Vi spør om noe har forandret seg vesentlig i ungdomskulturen siden Teresa selv var tenåring i Høvåg på 90- og 2000-tallet.

Hun svarer: musikken. Og da tenker hun egentlig på mangelen på musikk. Før var det alltid sang og musikk når ungdommene samles. Det var sang før og etter andakten, for eksempel. I dag er det ikke lenger

fellessanger på PUSH.

- Det er generelt mye mindre musikk. Bakgrunnsmusikk, ja, men ingen som synger eller spiller. Jeg tror det er fordi de synes det er litt flaut og litt rart. De ser på YouTube og skjønner at de ikke greier å konkurrere med de fantastiske opptredenene som de kan se på internett. Jeg synes det er dumt. Det er helt sikkert mange som er flinke til å spille og synge, men de tør ikke, sier Teresa med beklagelse.

Selv har hun stor glede av sang og musikk. Hun spiller litt gitar hjemme og har tidligere bidratt som forsanger og til og med sunget solo i kirka. Om det legger

seg til rette, vil hun gjerne støtte ungdommer som vil opptre med sang og instrumenter.

Profesjonell pedagog

I de to stillingene vil Teresa Brovig få med hele aldersspennet å gjøre. Høvåg menighet har tilbud for barn og ungdom i alle aldre. I midten av september begynner babysang opp igjen, etter en pause siden i fjor. I stillingen som menighetspedagog vil Teresa dessuten få

ansvar for familiesamlinger, «Lys våken», tårnagent-samlinger, superheltsamlinger og jenteforening. Hun ønsker også å starte disippelgrupper for ungdommer.

Vi må også nevne at Teresa Brovig har en annen jobb. Hun er lærer ved Arendal videregående skole, der hun nå har gått ned til

halv stilling. Teresa er utdannet lærer og underviser i norsk, religion og historie. En profesjonell pedagog, med andre ord.

Terje Skjerdal

“Ungdommene ser på YouTube og skjønner at de ikke greier å konkurrere med de fantastiske opptredenene som de kan se på internett. Jeg synes det er dumt.”

*Noen glimt
fra olsok*

*Knut Ribe og
Elisabeth Ording*

Omkledning framfor alteret.

– Det er den samme tråden som binder oss til både jord og himmel, erklærte Berntsen.

Tok av seg prestekjolen og deklamerte fra «Kilden»

Pensjonert sokneprest i Landvik og Eide Tom Martin Berntsen kan når som helst stå opp og resitere de 54 versene av "Terje Vigen" uten jukselapp. I Høvåg kirke 11. september var det derimot

tekster av Gabriel Scott han deklamerte. Med enkle effekter og utvalgte fiskereds-kaper fikk han fram noe av den store livsvisdommen som fiskeren Markus besitter. Han ble sett på som en enkel

mann av sine samtidige, men Markus var gudfryktig, og han hadde forstått hvordan de store tingene henger sammen.

Terje Skjerdal

BILDER: TERJE SKJERDAL

Arne Scott, barnebarn til Gabriel Scott, holdt en morsom tale om hvordan han lokket direktører til Mågereiret under Arendalsuka, før han bekranset Scott-minnesmerket. Tøtta Mollestad hadde som alltid flettet en fantastisk krans, denne gangen av bjørkeløv og eikeløv.

Så er det August Seneger sin tur, "en grei gutt fra Ekornåsen".

Her er de nye konfirmantene

Det har blitt en tradisjon at det nye konfirmantkullet presenteres på en "catwalk" i kirka.

Årets presentasjon fant sted på gudstjenesten søndag 4. september. Alle konfirmantene bestod testen med glans, og fikk applaus fra menigheten for å dele sine interesser og fritidssysler. Vi fikk vite at 13- og 14-åringene er opptatt med alt fra jakt til kakebak-

ing, og at de er generelt greie gutter og jenter.

Nå skal de gjennom en konfirmantforberedelse som varer gjennom hele året fram til konfirmasjonen våren 2023. Omtrent annenhver tirsdag møtes de på bedehuset for å få undervisning fra prest og kateket, samt gjester.

Det vil bli totalt fire konfirmasjonsgudstjenester til våren – to 29. april, og to 6. mai.

Terje Skjerdal

KONFIRMANTER 2022-23

Agathe Haugli
Ariell Fiona Simonsen
August Seneger
Caroline Daugaard
Cecilia Linn Vatnedalen Andersen
Eline Lund
Emilie Fidje
Even Åsen Engen
Hedvig Hoiseth Hannaas
Ida Venheim
Isabel Larsen Faugstadmo
Knut Skjerdal
Magnus Espegren
Maria Tonette Kvivik
Mathilde Kile-Klungland
Nila Vadlid Løvland
Nicko Rislåa
Remi Østensen

Neste års konfirmanter øver seg på å

BILDER: TERJE SKJERDAL

sitte pent og pyntelig i kirkebenkene.

FRA DE INDRE BYGDER

Håp

Olavsfesten i Trondhjem hadde håp som et sentralt tema i år. Mange mennesker fortalte om sin tro og sitt håp, og hvor mye det betydde for dem i livet.

Vaclav Havel sa en gang følgende, som en innledning til en konferanse om «Hatets anatom» i 1990.

«Jeg er ikke optimist, for jeg vet ikke om det går bra. Jeg er heller ikke pessimist, for jeg vet ikke om det går galt. Men jeg har et håp. Håpet er uavhengig av ytre omstendigheter. Enten har man et håp, eller så har man det ikke. Jeg takker Gud for håpet.»

Havel var en kjent forfatter, skribent og opposisjonell av Sovjetunionen. Han ble president i Tsjekkoslovakia etter at Sovjetunionen og Warzavapakten gikk i oppløsning på 1990-tallet. Folket ville at han skulle stille som presidentkandidat i valget i 1993.

Han ble valgt med stort flertall, selv om det ikke var hans høyeste ønske i livet.

Havel sa her noe som de kristne setter sin lit til. Håpet. Det er liksom en trygg «ryggsekk» å bære i livet.

Håpet er noe av det vakreste ved den kristne tro. Håpet om at Gud som har skapt alt etter en plan, også har en plan for framtiden. Håpet ligger der foran, langt borte, like ubegripelig som begrepet Gud.

Og for ikke å snakke om at Gud har skapt denne jorda. Det er for meg helt ubegripelig å fatte.

Jeg får trøste meg med

ordet om at det er umulig å bevise, det er bare mulig å la seg overbevise.

Tilbake til Vaclav Havel.

Enten har man et håp, eller har man det ikke. For meg er det både trygt og godt å ha et håp.

Hva er det jeg håper på?

Jeg tror at Gud har en plan også for framtiden, og at det strekker seg utover dette livet. Det ville være rart om Gud har skapt verden etter en plan, og så plutselig ikke skulle ha en plan lenger, når menneskene kommer i sin mest sårbare og dystre situasjon i møte med døden. Det er noe mer der framme.

Livet er som et lite frø som legges i jorda for å dø. Men så har frøet en kraft som gjør at det spirer neste vår og blir til en ny plante. Guds plan er en ny vår etter

døden.

Det er et rolig og trygt håp å ha. Ubegripelig, ja, men det er da sannelig nok av fenomener som er ubegripelige.

Da vil jeg si som Vaclav Havel. Jeg har et håp, og håpet er uavhengig av ytre omstendigheter.

Enten har man et håp, eller så har man det ikke.

Og til sist takker jeg Gud for håpet.

Jan
Thorvald
Kjølsvold

David

Av Harald
Avtjern

I forrige nummer av menighetsbladet skrev vi om kong Hiskia i denne spalten. Han var konge rundt år 700 f.Kr. Denne gangen skal vi dukke ned i et tidsrom omkring 300 år tidligere. Da finner vi oss på 1000-tallet før Kristus. På denne tiden var det David som satt på tronen i Jerusalem.

Saul, som var konge før David, fikk en meget trist sorti. I det siste avgjørende slaget mot filisterne på Gilboafjellene ser det ikke ut til at han hadde full støtte fra alle stammene. Denne krigen endte ikke bare med militært nederlag for israelittene, men både Sauls sønner og Saul selv, døde i kampene. Det var åpenbart en formidabel oppgave David hadde da han overtok som konge.

Verdenshistorisk bakgrunn

Som vi forstår, hadde David sine ytre fiender å slåss med, ikke minst filistrene. Likevel – disse fiendene var av lokal karakter. I tillegg til filistrene kunne både ammonittene, edomittene, og moabittene være sterke nok, det hadde tiden under Saul vist.

Men de som var i stand til å gjøre livet adskillig surere for Israel, nemlig de to politiske og militære tyngdepunktene i regionen Egypt og Assyria, beveget seg inn i en svakere periode da David kom på tronen. Etter Ramses III's regjeringstid i Egypt (1175–1144), hadde dette riket gitt opp sitt overherredømme i Asia.

Stormakten i nordøst, det assyriske riket, var heller ikke på høyden. Under Tiglatpileser I (1115–1076), hadde de underlagt seg det nordlige Syria og gjort fønikerne helt ute ved middelhavskysten skattepliktige. Imidlertid maktet ikke Tiglatpileser etterfølgere å holde på innflytelsen vestover. Assyrias vestlige grense ble dermed liggende i Eufratdalen. Dette førte til at det oppstod et maktpolitisk vakuum i området til «småstatene ute ved Middelhavet». Utvilsomt er dette storpolitiske kartet en medvirkende årsak til at først Davids, og senere Salomos kongedømme, ble så vidtrekkende og mektig som det ble.

Salving og tronstridigheter

David oppholdt seg i Siklag da han fikk budskapet om at Saul var falt på Gilboafjellene. Siklag lå innenfor filisternes område. David oppholdt seg der fordi han tidligere hadde måttet rømme fra Saul som jo stod ham etter livet – David hadde fått «politisk asyl» hos filisterne.

Selv om David visste at han nå skulle

bli konge, mottok han budskapet om Sauls død med stor sorg. Saul var i Davids øyne Herrens salvede, dessuten hadde han jo selv stått ved Sauls side og kjempet mot fiender. Saul var endatil svigerfaren hans.

David ble ikke lenge i Filisterland etter at budskapet om Sauls død nådde ham. Han dro de tre milene fra Siklag og opp i Juda-fjellene til Hebron, som var den viktigste byen i det området der Juda stamme holdt til.

David var selv fra Juda stamme, og der i Hebron lot han seg salve til konge blant sin egne. Denne begivenheten førte til at det ble langvarige stridigheter mellom Juda stamme i sør og stammene i nord som holdt seg til Sauls hus. Stammene i nord hadde salvet Sauls sønn, Isjboset til konge over seg.

I stridighetene som fulgte var det mange som ble drept. Særlig gikk det hardt utover dem som holdt seg til Isjboset. Juda stamme viste seg å være sterkere enn alle de andre stammene til sammen. Hvordan disse stridighetene utviklet seg over tid er oppsummert slik i begynnelsen av 2. Samuelsbok:

Krigen mellom Sauls hus og Davids hus ble langvarig. David ble sterkere og sterkere, mens Saul ble svakere og svakere. (2 Sam 3,1)

Det endte med Isjbosets død. Han ble drept av en av sine egne midt på dagen, mens han lå og hvilte. Etter dette kunne det bare gå en vei, nemlig slik at David ble konge over alle stammene. Representanter for stammene i nord oppsøkte David i Hebron, erklærte sin lojalitet overfor ham og uttrykte ønske om å ha ham til konge over seg.

Jerusalem – rikets hovedstad

Etter å ha regjert i Hebron i sju år, dro David mot Jebus, en by som israelittene hadde forsøkt å erobre noen ganger tidligere, men uten å lykkes. Denne gangen lyktes det for dem, og David valgte å gjøre denne byen, som nå fikk navnet Jerusalem, til hovedstaden i kongeriket.

Valget av Jerusalem som hovedstad var en klok beslutning. Jerusalem lå

mer sentralt plassert i forhold til det samlede riket enn Hebron. Hebron hadde helt og holdent vært Juda-rikets by. Om David hadde valgt å beholde Hebron som hovedstad, ville de andre stammene kunne sagt at han valgte den viktigste byen for Juda stamme som hovedstad. Dette ville virket splittende.

Jerusalem (Jebus) var en by som lå utenfor alle stammenes interesseområde. Byen hadde aldri vært på israelittenes hender siden de vandret inn i Kanaan. Den hadde i flere hundre år ligget der som en øy midt i Israel, og var dermed 100 prosent nøytral.

Tidligere hadde Shilo vært det gamle religiøse senteret. Det var der paktens ark ble plassert etter innvandringen i Kanaan. David førte nå arken til Jerusalem under sang og dans. Han oppnådde dermed det han hadde til hensikt med Jerusalem, nemlig å samle også den religiøse interessen rundt byen.

Denne jobben ble gjort så grundig at den dag i dag 3000 år senere, er Jerusalem det ubestridte midtpunkt for jødernes religiøse lengsler. Ved påsketid uttrykker gjerne jøder over hele verden dette: «Dette år her – neste år i Jerusalem». Israel feiret 3000-års jubileum for Jerusalem som hovedstad i 1996.

David hadde planer om å bygge et tempel for Herren i byen. Imidlertid ble det sønnen hans, Salomo, som skulle gjøre den jobben, selv om David samlet en del byggematerialer til tempelprosjektet mens han levde.

Seier over fiendene

Etter at David hadde sikret seg jebusittenes gamle maktsentrum, gikk han fram på samme måte overfor de andre kanaaneiske byene. Mange av disse var sterkt befestede, men David sørget for at alle kom på israelittiske hender. Dermed var mulighetene for å oppleve angrep i ryggen, eliminert.

Også langs landets grenser feiret David triumfer. Den mektige kong Haddadeser, arameerkongen i Damaskus, måtte etter stor mobilisering av krigere, blant annet fra Assyria, bite i det sure eplet.

David fortsatte å slå de kongene som

Kong David framstilles ofte med en harpe i kunsten, som i dette maleriet av Gerard van Honthorst (1622). David skrev minst 73 av Bibelens 150 salmer.

kunne true riket hans i øst og sydøst: moabitter, ammonitter og edomitter. Disse folkene ble behandlet ulikt. Edom ble innlemmet i det israelittiske riket. Det ble vel de facto Ammon også, men de beholdt sin status som eget kongerike, men med David som konge.

Arameerne og moabittene ble vasallstater. I vest ble filisterne grundig nedkjempet. De ble lagt inn under Davids styre og tvunget til å betale skatt til kon-

gen. Rett nord for Israel inngikk David fredspakt med det fønikiske Sidon. Det samme gjaldt arameerkongen i Hamat (nåværende Libanon).

På denne måten kom Davids rike til å bli et storrike. Det strakte seg fra El Arish, på grensen mot Egypt og helt opp til elven Eufrat.

David ble ikke bare større enn Saul, men for all tid ble han stående som Israels største konge. Folket skulle alltid

se tilbake på hans regjeringstid som den største i nasjonens historie – en særlig glans kom til å stå omkring hans rike for kommende generasjoner.

Han ble selve idealkongen, og som sådan, et forbilde på Israels lovede Messias. I profetlitteraturen ser vi gang etter gang hvordan Messias omtales som «Davids sønn». David omtales dessuten som «Mannen etter Guds hjerte».

Først-seminar

Velkommen til Først-seminar i regi av Den Norske Israelsmisjon og menighetsrådet torsdag 22. september. **Elisabeth Levy** fra Caspari senter i Jerusalem deltar. Tema for seminaret er "Vår jødiske bibel".

Bibelens budskap skal være relevant og aktuelt for vår tid og vår kultur. Vi kaller det kontekstualisering. Å lese Bibelen med forfatterne egne jødiske briller, og ut fra deres samtid, kaster ofte nytt lys over tekstene og utdypes deres innhold. Kanskje bidrar det til å korrigere vår tolkning og forståelse av verdens viktigste bok og budskap?

Velkommen til Først-seminar på Høvåg bedehus!

Biskop Thomas kommer til Lillesand

Biskop Thomas er det jeg vil kalle en stor, liten mann. Ganske liten av vekst, beskjeden fremtoning, ingen store fakker eller dominerende stemmebruk. Jeg kjenner ham ikke personlig, men jeg har hilst på ham, hørt ham og blitt velsignet av ham. Det har gjort inntrykk! Jeg har merket hans indre styrke og den levende interessen for menneskene rundt ham. Særlig for dem som på ulike måter er satt på siden: fattige, kvinner, barn, særlig jenter, forfulgte og diskriminerte. Man merker et brennende engasjement, stor utålmodighet og handlekraft for å få gjort noe.

Biskop Thomas er utdannet veterinær, men har også doktorgrad i psykologi. I 1995 ble han kalt og ordinert til koptisk-ortodoks biskop i det fattige bispedømmet El Qussia og Mar i Øvre Egypt. Hans liv har handlet om å tjene andre. Den indre styrken har en kilde: et nært og levende forhold til Gud, med bønn og gudstjenestelivet som bærende elementer.

Og biskopen har fått gjort noe. Han er drivkraften bak Anafora og Anastasia. Stefanusalliansen har vært aktiv partner i arbeidet siden 2005. I dag er det et stort, utbygd senter i ørkenen mellom Kairo og Aleksandria. Kopterne i Egypt lever farlig, de blir diskriminert og trakassert. For dem er Anafora og Anastasia blitt et trygt tilfluktssted.

Det er mange gode grunner til å sette av 12. oktober for et møte med biskop Thomas fra Egypt!

Tove Rustan Skaar, Lillesand menighet

Høstprogram

For mer informasjon, se kalenderen som ble delt ut i august. Når det gjelder...

SEPTEMBER

Søn 18. **K** kl. 11.00: Gudstjeneste v/prost Steinar Floberg. Bygdekvinnelaget pynter til høsttakkefest. 50-års-konfirmantene deltar. Sang: På Tvers.

Man 19. **B** kl. 11.00-13.00: Babysang

• Tors 22. **B** kl. 19.00: Først-seminar i regi av Israelsmisjonen og menighetsrådet. Sang: Høvåg kirkekor.

Søn 25. **B** kl. 11.00: Formiddagsmøte. Tale: Tønnes Chr. Due-Tønnessen. Sang: Kaja Nyberg. Søndagsskole.

Ons 28. **B** kl. 11.30-13.30: 70+

OKTOBER

Søn 2. **K** kl. 11.00: Gudstjeneste v/prost Steinar Floberg
HØSTFERIE I HØVÅG

Søn 9. **B** kl. 11.00: Møte. Tale: Harald Avtjern. Sang: Astrid Schmidt, Sveinung Larsen og Turid Westermoen.

• Ons 12. **Lillesand kirke** kl. 19.00: Biskop Thomas fra Egypt besøker Lillesand.

Søn 16. **K** kl. 11.00: Familiegudstjeneste v/søkneprest Kathrine T. Skjerdal. Utdeling av 4-årsbok. Sang: Miniklang.

Ons 19. **B** kl. 19.30: Møte v/Norsk Luth. Misjonssamband (NLM)

Tors 20. **B** kl. 19.30: Møte v/NLM

Søn 23. **B** kl. 11.00: Formiddagsmøte. Tale: Harald Avtjern. Sang: Johan Berglihn. Søndagsskole.

Ons 26. **B** kl. 11.30-13.30: 70+

Tors 27. **B** kl. 19.00-21.00: Vaffelkveld. Panelsamtale med Ingvild Skuthe Mersland.

Søn 30. **B** kl. 11.00: Formiddagsmøte. Taler ikke bestemt. Sang: Mette og Roger Sørensen. Søndagsskole.

NOVEMBER

Tors 3. **B** kl. 17.00-18.30: Familiesamling for 2- og 3-åringer med familie. Først middag, deretter samling i kirka.

met 2022

K = kirka
B = bedehuset

lder søndagsskole i kirka, følg med i kunngjøringene.

- Søn 6. **K** kl. 11.00: Allehelgensgudstjeneste v/sokneprest Kathrine T. Skjerdal
K kl. 18.00: Minnegudstjeneste v/sokneprest Kathrine T. Skjerdal
- Lør 12. **B** kl. 12.00: DEN STORE BEDEHUSBASAREN
- Søn 13. **B** kl. 11.00: Formiddagsmøte. Tale: Kjell Wedø. Sang: Shine. Søndagsskole.
- Søn 20. **K** kl. 11.00: Gudstjeneste v/prost Steinar Floberg.
- Lør 26. **K** Lys våken-leir for barn i 5.- og 6.-klassinger. Påmelding på www.hovag.org.
- Søn 27. **K** kl. 11.00: Familiegudstjeneste. Lys våken-barna deltar.
- Ons 30. **B** kl. 11.30-13.30: 70+
K kl. 18.00-19.00: Julevandring for 4- og 5-åringer
B kl. 19.00: Misjonsmøte Norsk Luth. Misjonssamband

DESEMBER

- Tors 1. **B** kl. 19.00-21.00: Vaffelkveld — sangkveld i adventstiden. Opplesing v/Inger Aabjørnsrød.
- Søn 4. **B** kl. 11.00: Formiddagsmøte. Tale: Martin Birkedal. Sang: Logos. Søndagsskole.
- Søn 11. **K** kl. 18.00: Vi synger jula inn. Lokale musikalske krefter.
- Søn 18. **B** kl. 11.00: Formiddagsmøte. Tale: Kathrine T. Skjerdal. Sang: Mette og Fredrik Nagell-Dahl. Konfirmanter er spesielt velkommen! Søndagsskole.
K kl. 20.00: "Ni lesninger" med På Tvers og Kathrine T. Skjerdal
- Lør 24. Høvågheimen kl. 12.30: Juleevangeliet leses
K kl. 14.30: Familiegudstjeneste v/sokneprest Kathrine T. Skjerdal
K kl. 16.00: Julegudstjeneste v/sokneprest Kathrine T. Skjerdal
- Søn 25. **K** kl. 12.00: Høytidsgudstjeneste v/prost Steinar Floberg

Faste aktiviteter

- Morgenbønn: Hver tirsdag kl. 6.00 og lørdag kl. 7.00 (**B**)
Bønn, lovsang og bønn for syke: Hver tirsdag kl. 19.30 (**B**)
Babysang: Begynner mandag 19. sept. Ukentlig.
Etter skoletid: Annenhver mandag kl. 13.15-15.30 (**B**)
(26. sept, 10./24. okt, 7./21. nov, 5./19. des)
Miniklang: Annenhver mandag kl. 18.00-19.00 (**B**)
(26. sept, 10. okt, 7./21. nov, 5. des)
Jenteforening: Annenhver tirsdag kl. 14.30-16.00 (**B**)
(20. sept, 18. okt, 1./15./29. nov)
Sløydgruppa: Annenhver torsdag 18.00-19.30 (Høvåg skole)
(29. sept, 13./27. okt, 10./24. nov, 8./22. des)
PUSH: Hver lørdag t.o.m. 10. des (**B**). Se Facebook.
70+: Siste onsdag i måneden kl. 11.30-13.30 (**B**)
(28. sept, 26. okt og 30. nov)

Mer informasjon på www.hovag.org og i den utsendte kalenderen.

Sløydgruppa

Sløydgruppa har hatt pause de siste årene under korona-pandemien, men starter opp igjen nå i høst med første samling 29. september. Sløydgruppa samles annenhver torsdag kl. 18.00-19.30 i sløydsalen på Høvåg skole. Øystein Nilssen og Rolf Venheim er klare for å ta imot både gutter og jenter til gøyale sløydprosjekter!

FOTO: MIKE KENNEALLY/UNSPLASH

Kirka sett fra sør, altså sjøsida.

Resultatet fra årringsprøvene er klare

Takverket i Høvåg kirke er fra ulike perioder på 1700- og 1800-tallet. Det viser analyser utført av et forskningslaboratorium i København.

Det var i september 2021 at Rolf Einar Huus fra Agder fylkeskommune besøkte Høvåg for å ta dendrokronologiske prøver av taket i kirka. Dette er første gangen det gjøres vitenskapelige dateringer av tømmeret i Høvåg kirke.

30 prøver ble tatt. Av disse var det mulig å datere 18. Resultatet som foreligger er av stor verdi for å forstå hvordan kirka har blitt bygd om de siste 200-300 årene.

Tre ulike deler

Funnene viser at takverket er fra tre ulike epoker på 1700- og 1800-tallet. Epokene samsvarer med de ulike utvidelsene og ombyggingene av middelalderkirka i den same perioden.

Det eldste tømmeret finnes i østenden av kirka og er datert fra 1752 til 1763. Nationalmuseet i København – som har gjennomført analysene – konkluderer med at tømmeret i denne delen ble brukt ca. 1764/65. Det samsvarer godt

med det vi vet fra tidligere, nemlig at Lars Albretsen Øvernes fra Holt foretok den første store utvidelsen av kirka i 1767.

Den neste delen dateres til 1827/28. Dette er midtdelen av kirka som ble bygd om da nordfløyen – altså dagens hovedskip – ble oppført i 1828.

Den tredje delen er mot vest, dvs. i retning av dagens store våpenhus. Denne er datert til 1846/47. Det stemmer eksakt med de nye opplysningene vi publiserte i menighetsbladet i fjor høst, om at tårnet er fra 1848 og ikke 1831, slik vi tidligere har trodd. Dette viser at ikke bare tårnet, men hele den vestlige delen av kirketaket ble bygd om i forbindelse med at tårnet ble oppført på nytt.

Hvor var det «smukke tårnet»?

Rapporten konkluderer også med at enkelte stokker har en datering som ikke samsvarer med noen av de tre periodene. Blant annet er det en stokk som

ble felt i 1783. Denne opplysningen kan bli viktig for den videre forståelsen av kirka, i og med at vi vet at en lokal tømmer, Nils Gamelsøn Øresland, oppførte et «smukt» tårn på kirka i 1787. Men vi vet ikke hvor på kirka tårnet stod. Kan det være at stokken fra 1783 har en sammenheng med oppførelsen av det smukke tårnet? Det ville i så fall ha ført oss nærmere et bilde av hvordan kirka så ut på slutten av 1700-tallet, slik den omtales av Gabriel Scott i «Jernbyrden».

Alt takverket er for øvrig funnet å være av furu, og det er åpenbart av trær som er felt i Høvåg.

Selve kirkebygningen er mye eldre enn taket og stammer som kjent fra høymiddelalderen. Av

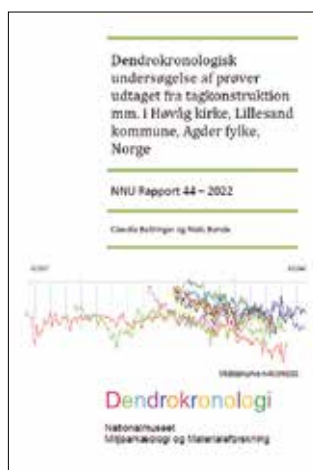
landets om lag 170 bevarte middelalderkirker av stein er det bare cirka 20 som har originalt takverk, ifølge kirkeforsker Øystein Ekroll.

En del av teglsteinen, derimot, kan godt være eldre enn takverket og kan kanskje dateres til 1600-tallet.

Terje Skjerdal

Rolf Einar Huus tok prøver av taket i fjor høst.

Døpt

10.04.22	Ludvig Haarde Haugevik (Vestre Moland kirke)
05.06.22	Lilly Madelen Erdvig
10.07.22	Vea Vindi Smerkerud (Ågerøy bedehus)
17.07.22	Miobell Hæstad Bugge
17.07.22	Tilde Fjelldal Sunde
13.08.22	William Åsland Olsen
21.08.22	Henning Mortvedt
21.08.22	Jarl Christian Lillegård Hegnander

Vigde

11.06.22	Elisabeth Aamland Natvig og John Sebastian Wang (vigde på Hellenes)
16.07.22	Malin Vesterhus og Christoffer Målen
23.07.22	Elin Ørmen og Jan Olav Nygård
29.07.22	Ida Hedvig Møller Sandum og Per Magnus Isaksen Magnéli
13.08.22	Sandra Åsland og Ken Arve Olsen

Jordfestet

13.04.22	Margit Johannessen
04.05.22	Magnhild Jørgensen
24.05.22	Arnfinn Ivar Fauske
14.06.22	Kjell Johnsen
07.07.22	Solveig Kornbrekke
14.09.22	Tore Skau

Giverkontoer

Ungdomsarbeider:	2913.10.13874
Høvåg menighetsråd:	2913.50.02397
Høvåg bedehus:	2913.10.19546
Tårnrommet:	2913.25.10294

For inntektsåret 2022 kan en få skatte-
trekk for gaver inntil 25.000 kr.

Takk for gaven!

v:pps

Vil du heller vippe?

VIPPS-koden til Høvåg menighet er:
121218

VIPPS-koden til bedehuset er: 129232

Menigheten i Høvåg består av Høvåg menighet (Den norske kirke) og Høvåg bedehus (fri stiftelse).

DEN NORSKE KIRKE

Høvåg menighet

Menighetskontoret i Høvåg

Adr.: Høvåg bedehus, Blikssundveien 64, 4770 Høvåg

Epost: hovag-menighet@lillesand.kommune.no. Tlf: 489 55 788

Ekspedisjonstid: mandag og torsdag 10.00–14.00

Kirkekontoret i Lillesand

Adr.: Storgata 2

kirkekontoret@lillesand.kommune.no

37 26 81 81

Mobil og epost

Adm.leder Anne Berit Repstad	anne.berit.repstad@lillesand.kommune.no	900 23 331
Sokneprest Kathrine T. Skjerdal	kathrine.tallaksen.skjerdal@lillesand.kommune.no	901 81 561
Ungdomsleder Monica Gislefoss	monica.gislefoss@hotmail.com	970 92 382
Menighetspedagog Teresa Brovig	teresa.brovig@lillesand.kommune.no	917 41 591
Prost Steinar Floberg	steinar.floberg@lillesand.kommune.no	488 99 317
Kateket Helgi Person Jacobsen	helgi.jacobsen@lillesand.kommune.no	936 51 755
Kirkegårdsarbeider Kjell Aamland		908 37 595
Kirketjener Kjellfrid Ribe	kjellfridribe@gmail.com	975 22 675
Kirkeverge Hans Egil Hansen	hansegil.hansen@lillesand.kommune.no	489 44 985

Høvåg menighetsråd 2019-23

Leder Stephan Kokai

stephan@kokai.no

408 50 408

Øvrige medlemmer: Nine Justvik, Toril Venheim Krossen, Frode Målen, Kennet Gislefoss og Ivar Ueland.

Vara: Maggie Leisegang.

Kontakt med presten

Presten kommer hjem og holder nattverd dersom det er ønske om det.

Samtale og besøk i hjemmet kan avtales.

Forbønn

Ønsker du forbønn, er du velkommen til å kontakte forbønnsgruppa, v/Johan Berglihn: tlf. 917 29 352.

Et bonneteam kan komme hjem til syke etter nærmere avtale. Edle Bergan (tlf. 977 86 811) har erfaring med samtale/veiledning/forbønn.

**HØVÅG
BEDEHUS**

Daglig leder Fredrik Nagell-Dahl

fredrik@hovagbedehus.no

928 98 093

Bedehusstyret 2022-23

Leder Bente Døvik Roland

bentedovikroland@gmail.com

984 17 759

Øvrige medlemmer: Fredrik Nagell-Dahl (nestleder), Lene Selseng Roinaas (sekretær), Nils Harald Ribe, Børre Skaar, Elise Ueland og Teresa Brovig. Vara: Kai Even Årseth-Ribe og Marit Knutsen.

Leie av Høvåg bedehus til private arrangement

Daglig leder Fredrik Nagell-Dahl

fredrik@hovagbedehus.no

928 98 093

B-BLAD

Ev. retur til:

Høvåg menighet, Blikssundveien 29, 4770 Høvåg

Trykk: Synkron Media, Birkeland

Neste nummer kommer i desember.

Konfirmanter i Høvåg 30. april 2022

Gutter:

Karl Audun Midtun Solbakken, Sondre Vindsland Olsen, Kasper Homdrom,
Benjamin Lie Kokai, Aron Loka, Emil Hildebrandt og Jonathan Dybesland.

Jenter:

Mathea Nagell-Dahl, Eliane Løvland, Ingvil Skaar, Vårin Brekka,
Selma Knutsen Øvretveit, Stine Kvalbein og Therese Homdrom.

Konfirmantlærere:

kateket Helgi Person Jacobsen (til venstre) og sokneprest Kathrine Tallaksen Skjerdal (til høyre).

www.hovag.org